

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL ATSIŠAKYMO NAGRINĖTI PRAŠYMĄ NR. 1A-100/2020

2020 m. liepos 15 d. Nr. KT122-A-S113/2020

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Gintaro Godos, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Gedimino Mesonio, Janinos Stripeikienės, Dainiaus Žalimo,

sekretoriaujant Vaivai Matuizaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvaustė pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-100/2020.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Konstituciniame Teisme gautas pareiškėjo prašymas ištirti, ar Lietuvos Respublikos Konstitucijos 7, 23, 29, 30 straipsniams, 110 straipsnio 1 daliai neprieštarauja Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 366 straipsnio „Proceso atnaujinimo pagrindai“ 1 dalies 9 punktas (2016 m. lapkričio 8 d. redakcija), kuriame nustatyta, kad procesas gali būti atnaujinamas, jeigu pirmosios instancijos teismo sprendime (nutartyje, įsakyme ar nutarime) yra padaryta aiški teisės normos taikymo klaida, kuri galėjo turėti įtakos priimant neteisėtą sprendimą (nutartį, įsakymą ar nutarimą), ir sprendimas (nutartis, įsakymas ar nutarimas) nebuvo peržiūrėtas apeliacine tvarka.

2. Šiaulių apylinkės teismas 2019 m. vasario 5 d. sprendimu pareiškėjo ieškinį dėl atsakovams dalinės nuosavybės teise priklausančio garažo, įsiterpusio į pareiškėjui nuosavybės teise priklausančią žemės sklypą, rekonstrukcijos teisėtumo tenkino iš dalies. Šį sprendimą pareiškėjas apskundė Šiaulių apygardos teismui, kuris 2019 m. birželio 3 d. nutartimi pareiškėjo apeliacinio skundo netenkino ir pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą. Pareiškėjas Lietuvos Aukščiausiajam Teismui pateikė tris kasacinius skundus, kuriuos atitinkamai 2019 m. birželio 27 d., 2019 m. liepos 26 d. ir 2019 m. rugsėjo 5 d. galutinėmis ir neskundžiamomis nutartimis Lietuvos

Aukščiausiasis Teismas atsisakė priimti. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas nurodė, kad pareiškėjo kasaciniuose skunduose nekeliama tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK nustatytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus, taip pat pažymėjo, jog kasacinių skundų argumentais nepagrindžiama, kad teismas netinkamai taikė ir pažeidė teisės normas ir (ar) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos ir kad šis pažeidimas turėjo įtakos neteisėtai teismo nutarčiai priimti.

Pareiškėjas Konstituciniam Teismui 2019 m. spalio 3 d. pateikė prašymą dėl CPK 366 straipsnio 1 dalies 9 punkto (2016 m. lapkričio 8 d. redakcija) atitikties Konstitucijai. Konstitucinis Teismas 2019 m. lapkričio 6 d. sprendimu Nr. KT43-A-S31/2019 atsisakė nagrinėti pareiškėjo prašymą, nes ginčijamo teisinio reguliavimo pagrindu nebuvo priimtas sprendimas, kuriuo galėjo būti pažeistos pareiškėjo konstitucinės teisės ar laisvės.

Pareiškėjas 2020 m. sausio 8 d. kreipėsi į Šiaulių apylinkės teismą prašydamas atnaujinti trijų mėnesių terminą prašymui atnaujinti procesą išnagrinėtoje civilinėje byloje pateikti, taip pat atnaujinti procesą išnagrinėtoje civilinėje byloje pagal CPK 366 straipsnio 1 dalies 9 punktą dėl teismo sprendime padarytos aiškios teisės normos taikymo klaidos. Šiaulių apylinkės teismas 2020 m. vasario 6 d. nutartimi pareiškėjo prašymo netenkino. Šioje nutartyje Šiaulių apylinkės teismas, be kita ko, pažymėjo, kad tai, jog pirmosios instancijos teismas, priimdamas sprendimą civilinėje byloje rėmėsi ne vien tik Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika, bet ir teisės principais, teismas nelaiko esmine klaida, sudarančia pagrindą pakeisti sprendimą. Šiaulių apygardos teismas, išnagrinėjęs pareiškėjo atskirąjį skundą dėl Šiaulių apylinkės teismo 2020 m. vasario 6 d. nutarties peržiūrėjimo, 2020 m. balandžio 22 d. nutartimi pareiškėjo atskirojo skundo netenkino ir minėtą Šiaulių apylinkės teismo nutartį paliko nepakeistą. Šiaulių apygardos teismas 2020 m. balandžio 22 d. nutartyje, be kita ko, pažymėjo, jog, ištyręs civilinėje byloje esančius dokumentus, neturi pagrindo konstatuoti, kad byloje susidariusios išskirtinės aplinkybės ir kad pirmosios ar apeliacinės instancijos teismai būtų padarę akivaizdžias teisės taikymo klaidas, kurios sudarytų pagrindą abejoti dėl bylos baigties teisingumo.

3. Pareiškėjo prašymas Konstituciniam Teismui pateiktas 2020 m. gegužės 28 d.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

4. Pagal Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalį (2019 m. kovo 21 d. redakcija) kiekvienas asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir šis asmuo išnaudojo visas teisinės gynybos priemones.

5. Kaip ne kartą yra konstatavęs Konstitucinis Teismas, Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje (2019 m. kovo 21 d. redakcija) nurodytas asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą su

prašymu ištirti, ar Konstitucijai ir (ar) įstatymams neprieštarauja tik tokie Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti aktai, kurių pagrindu priimtas sprendimas galėjo pažeisti šio asmens konstitucines teises ar laisves; pagal Konstituciją minėtas asmuo neturi teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu nebuvo priimta tokio sprendimo (*inter alia* 2019 m. gruodžio 11 d. sprendimas Nr. KT62-A-S48/2019, 2019 m. gruodžio 18 d. sprendimas Nr. KT87-A-S72/2019, 2020 m. gegužės 6 d. sprendimas Nr. KT88-A-S83/2020).

6. Kaip minėta, pareiškėjas prašo ištirti, ar Konstitucijai neprieštarauja CPK 366 straipsnio 1 dalies 9 punktą (2016 m. lapkričio 8 d. redakcija), kuriame nustatyta kad procesas gali būti atnaujinamas, jeigu pirmosios instancijos teismo sprendime (nutartyje, įsakyme ar nutarime) yra padaryta aiški teisės normos taikymo klaida, kuri galėjo turėti įtakos priimant neteisėtą sprendimą (nutartį, įsakymą ar nutarimą), ir sprendimas (nutartis, įsakymas ar nutarimas) nebuvo peržiūrėtas apeliacine tvarka.

Pareiškėjo prašymas iš esmės grindžiamas tuo, kad, pasak jo, ginčijamas teisinis reguliavimas užkerta kelią siekti, jog būtų ištaisyta aiški teisės normos taikymo klaida tuo atveju, kai byla buvo peržiūrėta apeliacine tvarka arba kai klaida padaryta apeliacinės instancijos teismo sprendime.

7. Sprendžiant dėl pareiškėjo prašymo priimtinumą pažymėtina, kad, kaip minėta, Šiaulių apylinkės teismas, išnagrinėjęs pareiškėjo prašymą atnaujinti procesą civilinėje byloje, 2020 m. vasario 6 d. nutartyje pažymėjo, kad tai, jog pirmosios instancijos teismas, priimdamas sprendimą civilinėje byloje rėmėsi ne vien Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika, bet ir teisės principais, nelaikytina esmine klaida, sudarančia pagrindą pakeisti teismo sprendimą. Šiaulių apygardos teismas, išnagrinėjęs pareiškėjo atskirąjį skundą dėl minėtos Šiaulių apylinkės teismo nutarties peržiūrėjimo, 2020 m. balandžio 22 d. nutartyje pažymėjo, kad, ištyręs civilinėje byloje esančius dokumentus, neturi pagrindo konstatuoti, kad byloje susidariusios išskirtinės aplinkybės ir kad pirmosios ar apeliacinės instancijos teismai būtų padarę akivaizdžias teisės taikymo klaidas, kurios sudarytų pagrindą abejoti dėl bylos baigties teisingumo. Šiaulių apygardos teismas nurodė, kad Šiaulių apylinkės teismas pagrįstai atmetė pareiškėjo prašymą atnaujinti procesą CPK 366 straipsnio 1 dalies 9 punkto (2016 m. lapkričio 8 d. redakcija) pagrindu, nes šiuo atveju nekonstatuotinos įstatyme nurodytos sąlygos šiam bylos atnaujinimo pagrindui taikyti.

Taigi pareiškėjo prašymą atnaujinti procesą civilinėje byloje nagrinėję Šiaulių apylinkės teismas ir Šiaulių apygardos teismas vertino civilinę bylą pirmąja ir apeliacine instancija išnagrinėjusių teismų sprendimus aiškios teisės normos taikymo klaidos aspektu ir nurodė, kad tokios klaidos šiuo atveju neegzistuoja ir nėra pagrindo atnaujinti civilinę bylą. Vadinas, priešingai, nei teigia pareiškėjas, ginčijamas teisinis reguliavimas pareiškėjui neužkirto kelio siekti, kad būtų

ištaisyta civilinę bylą nagrinėjusių pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų sprendimuose galimai padaryta aiški teisės normos taikymo klaida.

8. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad pareiškėjo prašyme ištirti CPK 366 straipsnio 1 dalies 9 punkto (2016 m. lapkričio 8 d. redakcija) atitiktį Konstitucijai nėra tyrimo dalyko.

9. Konstitucinis Teismas ne kartą yra pažymėjęs, jog tai, kad prašyme nėra tyrimo dalyko, reiškia, kad prašymas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui (*inter alia* 2020 m. balandžio 1 d. sprendimas Nr. KT63-A-S58/2020, 2020 m. balandžio 15 d. sprendimas Nr. KT75-A-S70/2020, 2020 m. balandžio 29 d. sprendimas Nr. KT84-A-S79/2020).

10. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 2 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą ištirti teisės akto atitiktį Konstitucijai, jeigu prašymo nagrinėjimas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

11. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti pareiškėjo prašymą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 25 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 28 straipsniu, 69 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Atsisakyti nagrinėti pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-100/2020.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Elvyra Baltutytė

Gintaras Goda

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Gediminas Mesonis

Janina Stripeikienė

Dainius Žalimas